

OBSAH

9 – 27

Anna Grusková

NEMECKÁ INSTANTNÁ SKÚSENOSŤ

29 – 86

Igor Bauersima

NORWAY.TODAY

89 – 128

Roland Schimmelpfennig

ARABSKÁ NOC

131 – 173

Albert Ostermaier

DEATH VALLEY JUNCTION

175 – 265

Dea Loher

KLÁRINE VZŤAHY

267 – 318

Theresia Walser

KINGKONGOVE DCÉRY

Igor Bauersima

Narodil sa v Prahe roku 1964. Ako štvorročný emigroval s rodičmi do Bernu, vyrástol vo Švajčiarsku. Rodičia odišli hneď po okupácii Československa. Hovorí po česky ako jeho otec, po rusky ako jeho matka, ďalej po francúzsky, anglicky, nemecky. Študoval architektúru v Zürichu. Od roku 1989 pôsobí ako architekt, hudobník, filmár, scénograf, scenárista a dramatik. V roku 1993 bol jedným zo zakladateľov nezávislého divadla OFF OFF Bühne, pre ktoré napísal a režíroval viaceré hry. Okrem toho píše aj pre iné divadlá. V roku 1998 dostal na festivale Impulse Cenu za najlepšiu nezávislú divadelnú produkciu roka za inscenáciu *Forever Godard*. V sezóne 2001/2002 ho v ankete časopisu *Theater heute* zvolili za najlepšieho mladého autora s hrou *norway.today*.

Igor Bauersima režíruje v Hannoveri, Düsseldorfe, Zürichu a vo Viedni. Popri divadelných produkciách naskrútil aj niekoľko filmov.

NORWAY.TODAY

Životom unavená Júlia si cez internet hľadá partnera pre spoločnú samovraždu. Prihlási sa August a obaja mladí ľudia s menami pripomínajúcimi vrcholné leto sa za účelom spoločného odchodu zo života stretnú na snehom zaviatom fjorde v Nórsku. Zdá sa im, že nikdy naozaj nežili, že svoj život iba imitovali: „Fake ist total real.“ Igor Bauersima rekonštruje ich posledné hodiny a približuje ich vzájomné spoznávanie. Dôležitým partnerom je im filmová kamera. Hra bola preložená do angličtiny, americkej angličtiny, češtiny, švédčiny, dánčiny, fínčiny, nórčiny, flámčiny, francúzštiny, taliančiny, katalánčiny, poľštiny, rumunčiny. Na Slovensku mala premiéru v Divadle Andreja Bagara v Nitre 16. 12. 2004 v réžii Vladislavy Fekete. Ďalšia Bauersimova hra *Tattoo* mala premiéru 2. 10. 2004 v bratislavskom divadle Aréna v preklade Petra Lomnického a v réžii Martina Čičváka.

JÚLIA Ako Nathalie Wood. Ako Nathalie Wood pred utopením.

AUGUST Kto je Nathalie Wood?

JÚLIA Jedna herečka. Utopila sa.

AUGUST Ach tak.

AUGUST Tak opíš, ako vyzerala.

JÚLIA Tmavé vlasy.

AUGUST To sa mi páči.

JÚLIA Deväťdesiat percent ľudí má tmavé vlasy.

AUGUST Fakt? To sa mi páči.

JÚLIA Nathalie Wood pred utopením, to je psychický stav. Hrala v „Lebo nevedia, čo činia“. Okrem toho už nikto nič nevie. A už vôbec nie to, ako vyzerala pred utopením. A keď to aj niekto vie, tak jej pri tom pomohol, a ja tu teraz môžem tvrdiť, čo chcem. Nathalie Wood je poondiata hviezda a jej smrť je záhada.

AUGUST Som si istý, že vyzerala dobre... pred utopením. Viem si predstaviť, aký mala ako herečka posratý život. Všetko stále totálny bluf. Falošné steny, falošné podlahy, falošní ľudia, nič nie je skutočné, a niekto ti stále hovorí, čo máš robiť. To nemôže nikto vydržať. Dusíš sa. Myslím, že keď pochopila, že sa o chvíľu utopí, tak si poriadne vydýchla. Ako herečka. Myslím, že... nie, naozaj. Má to v sebe niečo oslobodzujúce.

JÚLIA Áno.

AUGUST Áno. Ale utopiť sa? Po tom zrovna netúžim.

JÚLIA Hej. Ani ja.

AUGUST Ako to chceš teda urobiť?

JÚLIA Vo dvojici.

AUGUST Ale ako?

JÚLIA To tu nemôžem povedať. Až „v prípade, keď“. Určite sú tu nejakí dobráci, ktorí nečakajú na nič iné, len aby niekoho alebo niečo zachránili. Všetko, čo môžem povedať, je, že na to dám krk. Jednosmerný lístok.

AUGUST Tak ma zober so sebou.

JÚLIA Koľko máš rokov?

Roland Schimmelpfennig

Narodil sa roku 1967 v Göttingene. Po dlhšom pobyte v Istanbule študoval réžiu na Otto-Falkenberg-Schule v Mníchove. Potom pôsobil v mníchovskom divadle Kammerspiele ako asistent réžie a od roku 1995 ako člen umeleckého vedenia. Od roku 1996 začal pracovať ako spisovateľ na voľnej nohe. V roku 1998 odišiel na rok do USA, kde sa živil najmä ako prekladateľ. V tom istom roku dostal prestížnu Schiller-Gedächtnispreis Bádenska-Württemberska. Za hru *Fisch um Fisch* (Ryba za rybu) dostal v roku 1997 Cenu Else Lasker-Schüller. Od r. 1999 do r. 2001 bol dramaturgom v Berliner Schaubühne. V sezóne 2001/2002 bol domácim autorom (Hausautor) v Deutsches Schauspielhaus v Hamburgu. V súčasnosti žije ako nezávislý autor v Berlíne a píše na objednávku pre Staatstheater Stuttgart a Hannover, viedenský Burgtheater, Schauspielhaus Zürich, Deutsches Theater Berlín a ďalšie divadlá.

ARABSKÁ NOC

Leto: zásobovanie vodou pre celé sídlisko sa pokazí. Iba v byte na siedmom poschodí sa sprchuje Franciska, mladá žena, ktorá si nevie na nič spomenúť. Nevie si spomenúť, aký bol jej život predtým, než sa presťahovala do nájomného domu – spolu so svojou priateľkou Fatimou. Nevie si spomenúť ani na to, že bola arabskou princeznou. Ako každý večer spí počas západu slnka na gauči v obývačke. Traja muži sa ju pokúšajú prebudiť k životu bozkom, ako by bola orientálnou Šípkovou Ruženkou...

Arabskú noc 31. 1. 2004 na Slovensku prvýkrát uviedlo Slovenské národné divadlo v réžii Martina Čičváka.

Hra bola preložená do češtiny, dánčiny, angličtiny, americkej angličtiny, taliančiny, francúzštiny, holandčiny, poľštiny, ruštiny, katalánčiny, španielčiny, maďarčiny.

FRANCISKA Utieram sa, zaviniem sa do osušky, vychádzam z kúpeľne.

FATIMA Ale prečo?

KARPATI Odchádza z kúpeľne.

FATIMA Ani neviem.

KALIL Je to vždy to isté. Musím čakať do západu slnka, až potom smiem ísť za ňou. Nasadnem na moped a idem za ňou. Vojdem do toho malého bytu. Čaká ma vo dverách. Na gauči leží jej spolubývajúca Francisca a spí. Nikdy sa nezobudí. Vlastne ma vôbec nepozná, nikdy ma nevidela. Vôbec o mne nevie.

LOMEIER Prvé poschodie.

FATIMA No, aké to bolo?

FRANCISKA Hmm.

FATIMA Pustím ťa na gauč?

FRANCISKA O chvíľu zapadne slnko.

FATIMA Dáš si ešte koňak?

FRANCISKA Ach –

FATIMA Žíva. Aké to dnes bolo?

FRANCISKA Dnes?

FATIMA Dnes –

FRANCISKA Kde?

FATIMA V práci?

KARPATI Slnko zapadlo. A v ušiach mám stále ten zvuk – zvuk vody, ako by som ešte počul, ako sa sprchuje.

FRANCISKA V akej práci? O čom to hovoríš?

FATIMA Zatvárajú sa jej oči.

LOMEIER Prízemie. Som dole.

KALIL Na ceste predom mnou kužeľ svetla z môjho mopedu. Je teplo. V diaľke už vidím vežiaky. O chvíľu som tam.

LOMEIER Len zo zvedavosti stláčam gombík vedľa dverí výťahu na prízemí.

KARPATI Tá pieseň ma ťahá z bytu, ťahá ma k nej, do domu C oproti, na siedme poschodie.

LOMEIER Tušil som to. Stláčam gombík – a nič. Výťah stojí na siedmom poschodí a už sa ani nepohne. Je pokazený. Definitívne.

FATIMA Spiš?

IRENA Čo si to dovoľuješ,
tu nie sme v bordeli.

KLÁRA A čo teraz bude s mojím úverom.

GOTTFRIED Čo je to za mäsiarstvo.
Darí sa mu, obchodu.

TOMÁŠ Mäsiarčinu som už dávno opustil,
pach surového mäsa,
vypitvané polovičky,
čo visia v chladiacom boxe,
zvuk sekáča,
čo láme kosti,
bolo to na mňa priveľa.
Dal som sa na mierumilovnejšie činnosti,
najprv som bol barmanom,
potom predavačom pánskeho vrchného ošatenia,
medzitým šoférom v zásielkovej službe
a teraz
vlastným starinárstvom.

KLÁRA No konečne.

IRENA Ach, starožitnosti.

TOMÁŠ Nie, haraburdy.
V dome ma volajú smetiar.
Obchodujem s páchnucimi, starými, zničenými,
rozglejenými vecami.
Vecami, ktorých pôvodné poslanie,
zmysel ich bytia sa už často nedá rozoznať.
Robím vypratávanie, uvoľňovanie bytov,
predaj pozostalostí.
Žijem z odpadu druhých ľudí.
Niekedy ešte živých, často mŕtvych ľudí.
Odpratávam to, čo zostalo.

IRENA No. Neviem.
Potom radšej mäsiar.

Theresia Walser **KINGKONGOVE DCÉRY**

Z originálu *King Kongs Töchter*, in *Spectaculum 71*, Moderne Theaterstücke. Suhrkamp Verlag, Frankfurt n. M. 2000, preložila Jana Cviková.

Hra v 13-tich scénach

Osoby:

Kingkongove dcéry, opatrovatelky: BERTA, CARLA, MEGGIE

Obyvatelia domova seniorov: PANI GRÉTKA, PANI ALBERTOVÁ, PÁN ALBERT, PÁN POTT, PÁN OZLOBA, PANI TORMANNOVÁ

Dobrodruh: ROLFINKO

Hlas z kazety (syn pani Tormannovej): WINNIE, podnikateľ

Dejisko:

Domov seniorov

Prvá scéna

Balkón, Kingkongove dcéry Berta a Carla, neskôr sa k nim pripojí Meggie. Berta a Carla sa ovešali čačkami na párty, zo sklenenej nádoby jedia olivy alebo niečo podobné, majú aj fľašu s nejakým nápojom...

BERTA To sa teda musí nechať, čo, Carla?

CARLA Neuveriteľné.

BERTA Nebolo to ľahké.

CARLA To je už siedmy nočný stolík!

BERTA Len nájsť ten správny.

CARLA Na jednej ulici sedem nočných stolíkov.

BERTA No a čo myslíš, koľko pohoviek sa tu povaľuje.

CARLA Ani sa nepýtaj, srdiečko.